

Moderata Samlingspartiet
Box 2080
103 12 STOCKHOLM

Tillsyn enligt personuppgiftslagen (1998:204) Moderata Samlingspartiets behandling av personuppgifter i ett centralt medlemsregister

Datainspektionens beslut

Datainspektionen konstaterar följande brister vid Moderata Samlingspartiets behandling av personuppgifter i det centrala medlemsregistret.

- Den information som lämnas till medlemmar och andra registrerade om behandlingen av personuppgifter uppfyller inte fullt ut de krav som ställs i 23-25 §§ personuppgiftslagen.
- Behandlingen av personuppgifter om tidigare medlemmar för ändamålet återvärvning strider mot 13 § personuppgiftslagen när det saknas stöd i 15-19 §§ personuppgiftslagen att behandla uppgifterna.
- Behandlingen av personuppgifter om uteslutna strider mot 13 § personuppgiftslagen när det saknas stöd i 15-19 §§ personuppgiftslagen att behandla uppgifterna.

Datainspektionen förelägger, med stöd av 45 § första stycket personuppgiftslagen, Moderata Samlingspartiet att:

- komplettera informationen som lämnas till medlemmar och andra registrerade om behandling av personuppgifter så att informationen uppfyller de krav som ställs i 23-25 §§ personuppgiftslagen (se sid. 11-12 Skäl för beslutet),
- antingen upphöra med att behandla uppgifter om tidigare medlemmar för ändamålet återvärvning eller inhämta de registrerades samtycke till behandlingarna.
- Antingen upphöra med att behandla uppgifter om uteslutna eller inhämta de registrerades samtycke för behandlingarna. Det gäller dock inte i den mån en behandling av uppgifterna är nödvändiga för statistikändamål.

Datainspektionen förutsätter att Moderaterna ser över sin behandling av medlemsuppgifter för statistikändamål.

Datainspektionen kan komma att följa upp ärendet.

Bakgrund

Politiska partier har en omfattande hantering av medlemmars personuppgifter. Det förekommer också att riksdagspartierna i sina register, förutom uppgifter om medlemmar, även behandlar uppgifter om personer som tagit kontakt för att inhämta information om partierna.

Riksdagspartierna är ideella föreningar och verksamheten är i allmänhet organiserad med en riksorganisation på nationell nivå och föreningar på regional och lokal nivå. Utöver detta finns det anknutna förbund, t.ex. ungdoms- och kvinnoförbund. Riksorganisation och föreningar på regional och lokal nivå är var för sig egna juridiska personer.

En uppgift om att någon är medlem i ett politiskt parti avslöjar en politisk åsikt, vilket är en känslig personuppgift enligt 13 § personuppgiftslagen. Det ställs särskilda krav för att behandla känsliga personuppgifter och hur uppgifterna skyddas. Enligt 17 § personuppgiftslagen får ideella organisationer med politiskt syfte inom ramen för sin verksamhet behandla känsliga personuppgifter om organisationens medlemmar och andra personer, som på grund av organisationens syfte, har regelbunden kontakt med den. Känsliga personuppgifter kan också behandlas med stöd av den registrerades samtycke.

Under hösten 2011 inledde Datainspektionen ett projekt med syfte att granska hur samtliga riksdagspartier behandlar personuppgifter om medlemmar och andra personer som kontakter partierna för information eller liknande och om behandlingarna uppfyller de krav som personuppgiftslagen ställer. Granskningen har även omfattat IT-säkerheten vid behandlingarna.

Redogörelse för tillsynsärendet

Som ett led i projektet har Datainspektionen den 14 december 2011 inspekterat Moderata Samlingspartiet riksorganisationen (fortsättningsvis Moderaterna).

Vid inspektionen och senare skriftväxling har Moderaterna uppgett bl.a. följande om partiets organisation och hur partiet behandlar personuppgifter om medlemmar och andra.

Allmänt om Moderaternas organisation

Moderaternas verksamhet är organiserad i en riksorganisation som består av 26 länsförbund, som i sin tur består av 500 partiföreningar. En medlem i en lokalförening är på så sätt medlem i ett länsförbund och i riksorganisationen. I organisationen ingår även Moderatkvinnorna och Moderata Ungdomsförbundet, vilka har egna stadgar. En medlem i Moderatkvinnorna eller Moderata Ungdomsförbundet är också medlem i moderaterna enligt partiets stadgar.

Behandling av personuppgifter i medlemsregister eller liknande

Partiet har ett centralt medlemsregister. Riksorganisationen tillhandahåller och administrerar medlemsregistret. Förutom uppgifter om medlemmar, f.d. medlemmar och uteslutna finns i registret uppgifter om gåvogivare, prenumeranter och intresserade.

För medlemmar kan följande uppgifter behandlas i medlemsregistret: För- och efternamn, e-postadress, telefonnummer, mobiltelefon, personnummer (frivilligt), folkbokföring (län, kommun, församling), ev. gruppstillhörigheter, uppdrag i kommuner och landsting, förtroendeuppdrag, medlemstillhörighet, inträdesdatum, aviserad och betald medlemsavgift, prenumeration på medlemstidning, reklamspärr och uppgift om samsändning med annan medlem. Det finns också s.k. fritextfält. Ett identifikationsnummer används rent tekniskt för varje medlem, men numret är inte synbart för behöriga användare.

En medlem som inte betalar medlemsavgifter får status f.d. medlem i registret innan en avidentifiering sker. Om en medlem utesluts ur partiet, vilket är mycket ovanligt, får personen status utesluten i registret. Det innebär att denne är spärrad för medlemskap.

För icke-medlemmar såsom intresserade, gåvogivare och prenumeranter kan följande personuppgifter registreras; namn, personnummer, eventuell telefon eller e-post, intresse/gruppuppgifter, prenumeration och givna bidrag (datum och belopp).

Uppgifterna samlas in från den registrerade själv via e-post, post eller webbplats.

Medlemsregistret används för att hålla kontakt med medlemmarna utifrån deras medlemsorganisations- och funktionstillhörighet och göra utskick centralt, regionalt och lokalt samt årligen avisera medlemsavgifter. Uppgifterna används också för att administrera förtroendemannaregistret. Inför val administreras uppgifter om kandidaterna.

Uppgifterna i medlemsregistret kan även användas för att återvärva tidigare medlemmar och kampanjer för att samla in pengar till partiet samt statistik, t.ex. hur många medlemmar partiet har.

Personuppgifter om medlemmar behandlas för att fullgöra avtalet med medlemmen. Likaså behandlas uppgifter om prenumeranter med stöd av avtalet med den registrerade. Uppgifter om intresserade, prenumeranter till nyhetsbrev och personer som fått status f.d. medlem behandlas med stöd av en intresseavvägning. Även uppgifter om gåvogivare, som inte i övrigt har en relation till partiet, behandlas med stöd av en intresseavvägning.

Uppgifter i medlemsregistret lämnas inte ut till tredje man. Uppgifter lämnas inte heller ut till enskild medlem, gåvogivare eller intresserad. Det gäller såväl externt som internt.

I samband med godkännande av kandidatur godkänner medlemmen också att uppgifter om denne kan offentliggöras. Uppgifter lämnas till valmyndigheter, kommuner och landsting när moderata företrädare ska utses till olika uppdrag. Kontaktuppgifter lämnas ut när någon söker kontakt med förtroendevalda. Uppgifter som gäller politiska uppdrag är att betrakta som offentliga uppgifter.

Personuppgiftsansvar

Moderaterna är personuppgiftsansvariga och partistyrelsen har det övergripande ansvaret. Riksorganisationen tillhandahåller och administrerar det centrala medlemsregistret. Reglerna för att behandla personuppgifter i medlemssystemet baseras på partiets stadgar.

Förbunden på regional nivå delar tillsammans med riksorganisationen på ansvaret för administration i medlemsregistret. Behöriga användare hos förbunden har direktåtkomst och kan lägga in och ändra uppgifter, ta ut listor, statistik och etiketter för utskick.

Lokala föreningar har inte tillgång till att administrera direkt i medlemsregistret. På lokal nivå har ordförande, styrelseledamot med uppdrag att vara medlemsansvarig eller motsvarande rätt att använda personuppgifter från medlemsregistret. Dessa kan via sitt förbund på den regionala nivån begära medlemslistor eller utskick till medlemmar.

På lokal nivå används uppgifterna för att informera medlemmar om politik och aktiviteter, att bjuda in till möten, konferenser och utbildningar samt för att engagera medlemmar i kampanj- och

valrörelseaktiviteter. Den lokala föreningen kontaktar medlemmar som inte betalat avgiften och återvärvar medlemmar. På regional nivå används personuppgifterna i princip på samma sätt som på lokal nivå och där används uppgifter även för att administrera uppdragsrelaterade grupper i registret.

Behandling av uppgift om medlemsavgifter i medlemssystemet styrs av beslut fattade vid stämmor och årsmöten. En medlem betalar summan av avgifterna. Medlemsavgifterna aviseras centralt. Både föreningar och förbund kan ta in avgifter kontant eller via konton, vilket då registreras manuellt i medlemsregistret. Riksorganisationen betalar ut förbundens och föreningarnas del av centralt inbetalda medlemsavgifter till förbunden, som i sin tur redovisar till föreningarna.

Alla lokala användare av medlemssystemet är personuppgiftsbiträden och får skriva under ett avtal med riksorganisationen om bl.a. åtaganden att acceptera att följa personuppgiftslagen och följa instruktioner.

Det är riksorganisationen som bestämmer över ändamålen och hur, t.ex. gåvogivare och intresserade behandlas i medlemsregistret.

Information till registrerade

Information om Moderaternas behandling av personuppgifter lämnas på partiets webbplats, i ett välkomstbrev till alla nya medlemmar samt på ett medlemskort, som den som är intresserad av medlemskap kan fylla i. På kortet står "Jag godkänner att mina personuppgifter behandlas enligt PUL".

Gallring av personuppgifter

Det finns rutiner för att ta bort uppgifter om medlemmar. Om en medlem begär att få bli struken så stryks uppgifterna manuellt från registret. En medlem som inte betalat avgifter för innevarande år får vid halvårsskiftet status före detta medlem (f.d.) Uppgifterna om f.d. medlemmar ligger sedan kvar i registret till halvårsskiftet påföljande år då uppgifterna avidentifieras. Uppgifterna sparas under denna tid för återvärvning, redovisning och statistik.

Vid varje halvårsskifte avidentifieras f.d. medlemmar, intresserade m.fl., vilka saknar relationer till partiet och ungdomsförbundet genom att man kör ett script i systemet. Scriptet raderar alla personuppgifter och andra uppgifter som kan identifiera medlemmen. De enda uppgifter som sparas är att partiet under en viss tid har en medlem, i en viss ålder,

i en viss förening. Fritextfälten raderas i samband med att aktuell person avidentifieras.

Det finns ingen tidsgräns för hur länge uppgifterna om en utesluten medlem sparas.

Den som anmält prenumeration av nyhetsbrev kan själv avsluta prenumerationen när så önskas och uppgifterna tas bort. Uppgifter om gåvogivare, som inte har en relation till partiet, sparas bara så länge de behöver vara kvar för administrativa funktioner, t.ex. för att kunna skicka ut ett tackbrev eller bekräfta för givaren att gåvan mottagits samt för redovisning. Uppgifter avidentifieras sedan i den återkommande periodiska rensningen i medlemssystemet.

IT-säkerhet

IT-driften av det centrala medlemsregistret sköts av egen personal. Systemleverantören bistår och arbetar löpande med utveckling och support. IT-systemen är granskade av ett externt företag och det genomförs regelbundna penetrationstester.

Det finns fyra olika behörighetsnivåer för åtkomst till systemet. Behöriga användare av registret över medlemmar finns endast centralt eller på länsförbunds nivå. Lokalföreningar vänder sig till behöriga användare på förbundet.

Det är en behörig chef eller överordnad som skickar en begäran om behörighet i medlemssystemet till ärendehanteringssystemet. Användaren kontrolleras och läggs upp i Active Directory (AD) med mejl och mobiltelefonnummer, såvida personen inte finns där sedan tidigare. Personuppgiftsbiträdesavtal skickas ut och returneras undertecknat. Personen läggs upp i ett system för autentiseringslösning och i medlemssystemet med rätt behörighet. Ett lösenord, som sparas av användaren, skickas via sms till användarens mobil och användarnamnet skickas till användarens e-post. Användaren loggar in genom att skriva in sitt användarnamn och utskickade lösenord och erhåller då ett OTP-lösenord (One Time Password) som skickas via sms till det i AD angivna mobiltelefonnumret. Denna procedur upprepas i samband med varje inloggning.

All information som går mellan användaren och medlemssystemet är krypterad.

En användares behörighet administreras på gruppnivå i AD. Uppgifter om användaren såsom förnamn, efternamn, mobilnummer och e-postadress registreras manuellt i AD. Därefter läggs det nyskapade kontot in i de grupper som motsvarar den/de behörigheter som användaren ska ha. AD är ett kontoregister över alla användare i domänen och innehåller så många "nivåer" som partiet önskar och sätter upp. I den aktuella domänen styrs rättigheterna på gruppnivå. Är man t.ex. medlem i gruppen systemet för autentiseringslösning, så är man godkänd för att kunna logga in via systemet, annars fungerar inte det. Det räcker således inte med att komma över ett användarkonto för systemet för autentiseringslösning. I tillägg måste man ha ett giltigt konto i domänen med rättigheten att logga in via autentiserings-systemet.

I medlemssystem kan moderaterna utreda vem som gjort ändringar på en post i databasen. Detta är helt nödvändigt för att i vissa fall kunna göra relevanta felsökningar om något fel uppstått i systemet. Det finns även en loggfunktion när en användare enbart läser en post i medlemsregistret samt när medlemsuppgifter raderas.

Moderaterna har en IT-säkerhetspolicy som nyligen uppdaterats. Det finns rutiner för säkerhetskopiering av medlemsregistret.

Moderaterna har infört certifikat på webbplatsen moderat.se. I och med den nya webbplattformen är inloggning på mina sidor och medlemsansökan via webbplatsen krypterad med https.

Det finns skriftliga personuppgiftsbiträdesavtal mellan externa företag t.ex. företag som sköter IT-driften och tryckeriet som distribuerar medlemstidningen.

Skäl för beslutet

Vem är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter i det centrala medlemsregistret?

Personuppgiftsansvaret definieras i personuppgiftslagen som den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter (3 §).

Ibland kan personuppgiftsansvaret framgå direkt av en bestämmelse i lag eller förordning och i andra fall kan olika avtalskonstruktioner, där personuppgiftsansvaret preciseras, beaktas vid bedömningen. I detta fall framgår personuppgiftsansvaret inte av någon författningsbestämmelse. Vem eller vilka som är personuppgiftsansvariga för behandlingen av personuppgifter i

det centrala medlemsregistret får därför avgöras av de faktiska omständigheterna, dvs. vem eller vilka som har bestämt över behandlingen.

Moderaterna anser att riksorganisationen är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter i det centrala medlemsregistret och att övriga lokala organisationer är personuppgiftsbiträden till riksorganisationen. Behöriga användare i lokala organisationer får skriva under ett personuppgiftsbiträdesavtal.

Datainspektionen ifrågasätter inte att riksorganisationen är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i det centrala medlemsregistret.

Frågan är dock om de lokala organisationerna, dvs. förbunden och föreningarna, har ett gemensamt personuppgiftsansvar med riksorganisationen eller om de är personuppgiftsbiträden.

Även om ett utpekande av en part som personuppgiftsbiträde i ett avtal kan ge relevant information om partens rättsliga ställning är ett sådant utpekande inte avgörande för att fastställa partens verkliga ställning, som måste byggas på faktiska omständigheter.

Av redogörelsen framgår att förbunden tillsammans med riksorganisationen delar på ansvaret för administration i medlemsregistret. Förbunden har direktåtkomst och kan lägga in och ändra uppgifter, ta ut listor, statistik och etiketter för utskick. Föreningarna på lokal nivå har rätt att använda personuppgifter från medlemsregistret. Dessa kan via sitt förbund begära medlemslistor eller utskick till medlemmar. Uppgifterna används på regional och lokal nivå för att informera medlemmar om politik och aktiviteter, att bjuda in till möten, konferenser och utbildningar samt för att engagera medlemmar i kampanj- och valrörelseaktiviteter. Den lokala föreningen kontaktar medlemmar för att återvärva dem och de medlemmar som inte har betalt medlemsavgiften.

De uppgifter Datainspektionen har tagit del av talar för att de lokala organisationerna har ett sådant faktiskt inflytande över behandlingen av uppgifter avseende de medlemmar som tillhör respektive lokalorganisation att personuppgiftsansvaret ska anses vara gemensamt. Ett gemensamt personuppgiftsansvar innebär att även de lokala organisationerna, dvs. förbunden och föreningarna, har ett ansvar för att behandling av personuppgifter har stöd i personuppgiftslagen. För denna tillsyn, som är riktad mot riksorganisationen, är det dock tillräckligt att konstatera att riksorganisationen har ett personuppgiftsansvar.

Vilka regler i personuppgiftslagen gäller för behandling av personuppgifter i medlemsregistret?

Datainspektionen gör bedömningen att Moderaternas behandling av personuppgifter i medlemsregistret är en automatiserad behandling enligt 5 § personuppgiftslagen. Undantaget i 5 a § personuppgiftslagen för ostrukturerad behandling är inte tillämplig, vilket medför att de s.k. hanteringsreglerna i personuppgiftslagen gäller för behandlingarna av personuppgifter i medlemsregistret.

Följer behandlingen av personuppgifter i medlemsregistret bestämmelser i personuppgiftslagen?

Datainspektionen har inga synpunkter på hur Moderaterna behandlar personuppgifter om medlemmar och andra i medlemsregistret utöver vad som framkommer nedan under detta och nästa avsnitt.

Känsliga personuppgifter får behandlas med stöd av 15-19 §§ personuppgiftslagen. En uppgift om medlemskap i ett politiskt parti är en känslig personuppgift eftersom den avslöjar politiska åsikter. Av 17 § personuppgiftslagen framgår att en ideell organisation med ett politiskt syfte får, inom ramen för sin verksamhet, behandla känsliga personuppgifter om organisationens medlemmar och sådana andra personer som på grund av organisationens syfte har regelbunden kontakt med den. Om det finns ett gemensamt personuppgiftsansvar bedömer Datainspektionen att 17 § personuppgiftslagen ger såväl de lokala organisationerna som riksorganisationen en rätt att behandla uppgift om medlemskap. Det gäller trots att medlemskapet formellt är knutet till lokala föreningar. Skälet till detta är den tydliga kopplingen som finns hos politiska partier mellan riksorganisationen och de lokala organisationerna vad framför allt avser verksamhetens organisation, syfte och mål. Därutöver måste det även finnas stöd för behandlingen av personuppgifterna i 10 § personuppgiftslagen, vilket i detta fall är avtalet om medlemskapet under den tid detta löper.

Av vad som har framkommit sparar Moderaterna uppgifter om medlemmar även efter att medlemskapet upphört. Uppgifter om medlemmar, som inte betalat avgiften vid halvårsskiftet får status f.d. medlem och uppgifterna kan sparas upp till ett år bland annat för ändamålen återvärvning och statistik innan de avidentifieras. Moderaterna sparar även uppgifter om uteslutna, dvs. tidigare medlemmar som är spärrade för nytt medlemskap.

En uppgift om att en person *har varit* medlem i ett politiskt parti är också den en känslig personuppgift eftersom den kan anses avslöja en politisk åsikt.

Datainspektionen har tidigare uttalat att uppgifter om tidigare medlemmar i en förening får behandlas upp till ett år för ändamålet återvärvning (se bl.a. s. 17 i Datainspektionens broschyr "Hur länge får personuppgifter bevaras"). Grunden för detta ställningstagande är att en sådan behandling har stöd i en intresseavvägning enligt 10 § första stycket punkten f personuppgiftslagen. Intresseavvägningen kan dock inte ensamt ge stöd för att behandla känsliga personuppgifter. Det måste också finnas ett stöd för behandlingen enligt 15-19 §§ personuppgiftslagen för att behandlingen ska vara tillåten. Eftersom behandlingen avser en registrerad som inte längre är medlem i partiet ser Datainspektionen inte att partiet kan stödja sig på 17 § personuppgiftslagen. Inte heller ger bestämmelserna i 16 §, 18 § eller 19 § personuppgiftslagen stöd för att behandla uppgifter om en tidigare medlem för ändamålet återvärvning. Den rättsliga grund som partiet enligt Datainspektionens bedömning skulle kunna stödja sin behandling på är istället bestämmelserna i 15 § personuppgiftslagen om uttryckligt samtycke. Partiet har inte visat att man inhämtat ett sådant samtycke för behandlingen.

Datainspektionen kan således konstatera att Moderaternas behandling av uppgifter om tidigare medlemmar för återvärvning strider mot 13 § personuppgiftslagen. För att partiet ska få behandla uppgifterna för återvärvning behöver partiet inhämta ett samtycke från den tidigare medlemmen.

Datainspektionen förelägger därför, med stöd av 45 § första stycket personuppgiftslagen, Moderaterna att antingen upphöra med att behandla uppgifter om tidigare medlemmar för ändamålet återvärvning eller inhämta de registrerades samtycke till behandlingen.

Vidare sparar Moderaterna uppgifter om tidigare medlemmar som uteslutits. Även denna behandling är en behandling av känsliga personuppgifter, varför behandlingen måste ha stöd i 15-19 §§ personuppgiftslagen. Något sådant stöd för behandlingen har Moderaterna inte visat. Datainspektionen konstaterar därför att Moderaternas behandling av uppgifter avseende personer som uteslutits strider mot 13 § personuppgiftslagen. Hänsyn måste dock tas till att uppgifter om uteslutna kan komma att behandlas för statistikändamål.

Datainspektionen förelägger därför, med stöd av 45 § första stycket personuppgiftslagen, Moderaterna att antingen upphöra med att behandla uppgifter om personer som uteslutits eller inhämta de registrerades samtycke för behandlingen. Detta gäller dock inte i den mån en behandling av uppgifterna är nödvändiga för statistikändamål.

Moderaterna har även uppgett att man behandlar uppgifter om tidigare medlemmar för statistikändamål.

Vad gäller behandling av känsliga personuppgifter för statistiska ändamål vill Datainspektionen påpeka följande. Enligt 19 § andra stycket personuppgiftslagen får känsliga personuppgifter behandlas för statistikändamål, om behandlingen är nödvändig på ett sätt som sägs i 10 § personuppgiftslagen och om samhällsintresset av det statistikprojekt där behandlingen ingår inte klart väger över den risk för otillbörligt intrång i enskildas personliga integritet som behandlingen kan medföra. Bestämmelsen ger uttryck för en avvägningsnorm som innebär en helhetsbedömning av samtliga omständigheter. Statistik avseende medlemskap i politiskt parti kan enligt Datainspektionen anses ha ett sådant samhällsintresse som kan väga över intrånget i den enskildes personliga integritet. En bedömning måste göras i varje enskilt fall. Att även uppgifter om tidigare medlemmar kan sparas för statistikändamål, trots att ändamålet för vilka de samlades in kan ha varit ett annat, framgår av 9 § andra stycket personuppgiftslagen. Personuppgifterna för statistiska ändamål får dock endast sparas så länge som de behövs för detta statistikändamål

Datainspektionen förutsätter att Moderaterna ser över sin behandling av medlemsuppgifter för statistik och beaktar vad som framförts ovan.

Lämnar Moderaterna tillräcklig information om personuppgiftsbehandlingen?

Enligt 23-25 §§ personuppgiftslagen är den personuppgiftsansvarige skyldig att självmant lämna information till de registrerade. Informationen ska innehålla:

- uppgift om den personuppgiftsansvariges identitet,
- ändamålen med behandlingen,
- all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen.

Sådan övrig information är t.ex. information om vilka kategorier av uppgifter som behandlas, kategorier av mottagare av uppgifterna, hur länge uppgifterna bevaras samt rätten att gratis en gång årligen efter ansökan erhålla information och rätten att få rättelse av felaktiga eller missvisande uppgifter.

Datainspektionen har tagit del av den information som lämnas till de registrerade om behandlingen av personuppgifter på moderaterna webbplats, i välkomstbrev till nya medlemmar och på ett medlemskort att fylla i för den som vill bli medlem och funnit vissa brister.

Datainspektionen konstaterar att det på webbplatsen saknas information om den personuppgiftsansvariges identitet samt rätten att gratis en gång årligen efter ansökan få information och rätten att få rättelse. Vilka kategorier av uppgifter som behandlas bör förtydligas. Det framgår inte vilka uppgifter om andra registrerade som behandlas. När det gäller vilka uppgifter som

behandlas om medlemmar anges avslutningsvis ”Eventuellt övriga relevanta uppgifter”. Datainspektionen menar att vilka relevanta uppgifter som avses ska skrivas ut. Information om registrering om ev. gruppstillhörighet, medlemstillhörighet, uppdrag, inträdesdatum, prenumeration, reklamspärr, samsändning, är exempel på uppgifter som därför bör ingå i informationen. Det saknas information om att uppgifterna kan användas i kampanjer för att samla in pengar till partiet och för statistik. Det saknas information om att uppgifter om tidigare medlemmar sparas och för vilka ändamål de behandlas.

Vid anmälan om medlemskap på medlemskortet ska man godkänna behandlingen av personuppgifter genom att kryssa i en ruta. Den lagliga grunden för Moderaternas behandling av medlemsuppgifter för medlemsadministration är avtalet med medlemmen och behandlingen kräver därför inget samtycke. Att använda en metod där den registrerade får godkänna behandlingen genom att kryssa i en ruta ger ett intryck av att han eller hon kan välja om personuppgifterna får behandlas eller inte. Datainspektionen avråder därför partiet att använda en sådan metod. Det hindrar dock inte att ett parti, som vill använda uppgifter om medlemmar för andra ändamål än medlemsadministration hämtar in ett samtycke för denna behandling. Som framkommit tidigare kan ett samtycke, t.ex. vara ett sätt att få behandla uppgifter om tidigare medlemmar för återvärvning.

När det gäller information som lämnas i välkomstbrevet och på medlemskortet i övrigt konstaterar Datainspektionen att informationen inte ensam är tillräcklig för att uppfylla kravet enligt personuppgiftslagen. Moderaterna kan därför komplettera den med en hänvisning till webbplatsen. Efter komplettering anser Datainspektionen att informationen tillsammans blir tillräcklig.

När det är fråga om ett gemensamt personuppgiftsansvar är det också viktigt att det av informationen framgår att förbund på regional och föreningar på lokal nivå har ett gemensamt personuppgiftsansvar tillsammans med riksorganisationen vad avser behandling av medlemmars personuppgifter.

Datainspektionen konstaterar att Moderaterna inte fullt ut lever upp till de krav som ställs i 23-25 §§ personuppgiftslagen.

Datainspektionen förelägger därför, med stöd av 45 § första stycket personuppgiftslagen, Moderaterna att komplettera informationen till medlemmar och andra registrerade på ett sådant sätt att informationen uppfyller de krav som ställs i 23-25 §§ personuppgiftslagen.

IT-säkerhet

Datainspektionen har inga synpunkter på Moderaternas IT-säkerhet för behandling av personuppgifterna i det centrala medlemsregistret.

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet skall ni skriva till Datainspektionen. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och den ändring som ni begär.

Inspektionen måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fick ta del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Datainspektionen sänder överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning om inspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Göran Gräslund i närvaro av chefsjuristen Hans-Olof Lindblom, tillsynschefen Catharina Fernquist, IT-säkerhetsspecialisten Adolf Slama och juristerna Jonas Agnvall och Gunilla Öberg, föredragande.

Göran Gräslund

Gunilla Öberg